

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 86 * číslo 14 * 2. dubna 2006 * Cena 6 Kč

Téma týdne

Potřebujeme půst?

Palác králů

v Davidově městě

V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ "VONĚLY" HOVORY O NÁRODNOSTNÍCH MENŠINÁCH

V předvečer 40. výročí Mezinárodního dne za odstranění rasové diskriminace 20. března 2006 uspořádala Církev československá husitská (ČČSH) ve spolupráci s Lidovou univerzitou Městské knihovny Praha v Malém sále Městské knihovny v Praze od 19.00 h besedu z cyklu „Hovory s vůní“ se zástupci etnických a národnostních menšin, žijících v ČR, pod názvem: „Žijeme všichni na jedné zemi“.

V diskusi, kterou moderoval sociolog Mgr. Jiří Kocourek a teolog Mgr. Hana Tonzarová, vystoupili: Martin Njamba za komunitu Afričanů, Jan Berousek za rómskou komunitu, Nguyen Hoang Anh za vietnamskou menšinu a MUDr. Sara Nazarova a Sabina Abbasova z Ázerbajdžánu. Mezi posluchači v plénu přivítala moderátorka i vedoucího sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny PhDr. Andreje Sulitku, CSc. a předsedu Česko-vietnamské společnosti Marcela Wintera. Během diskuse mohli účastníci večera sledovat i celoplošně promítané fotografie ze zemí a komunit, z nichž diskutující hosté pocházejí.

Úvodní slovo patřilo pražskému biskupovi ČČSH Mgr. Karlu Bicanovi, který převzal společně s náměstkem primátora hl. m. Prahy Mgr. Rudolfem Blažkem i záštitu nad

celorepublikovou dětskou výtvarnou soutěží, vyhlášenou k tématu boje proti rasové diskriminaci pod názvem: „Žijeme všichni na jedné zemi“, a všem vítězům osobně předal po skončení diskuse ceny. Do soutěže bylo posláno celkem 323 výtvarných prací, z toho 267 do uzávěrky soutěže, z nichž pětičlenná komise, složená z výtvarníků z řad ČČSH, zástupkyně Magistrátu hl. m. Prahy, sociologa a odbornice na vývoj dětské kresby, vyhodnotila nejlepší tři díla jednotlivců a též skupin vždy ve třech kategoriích: I. do 7 let, II. od 7 do 14 let, III. od 14 od 18 let (výherce uvádíme na str. 4). Ceny pro vítěze, které do soutěže vložil Magistrát hl. m. Prahy, ČČSH a částečně i MK Praha, pocházely často ze zemí tzv. třetího světa, popř. byly i jinak charakteristické pro téma soutěže, nechyběly samozřejmě ani potřeby pro výtvarníky.

Účastníci diskuse o životě národnostních menšin v ČR a vítězné dětské výtvarné práce před nimi.

Všechna ohodnocená díla, včetně dalších výtvarných prací došlých do soutěže, zdobila stěny malého sálu Městské knihovny, ale i foyer, kde se na závěr večera uskutečnila ochutnáv-

ka krajových specialit besedujících hostů z Ázerbajdžánu a z Vietnamu. Jim pak, ale i více než stovce účastníků večera byly nabídnuty z domácí kuchyně české buchy za naší NO v Sá-

zavě. Rytmy africké písně z Ghany, která zazněla živě při ochutnávce, byl večer připomínající 40. výročí MD za odstranění rasové diskriminace ukončen. **Hana Tonzarová**

PRAMENY KOMENSKÉHO MYŠLENÍ

K 28. březnu – výročí narození biskupa a pedagoga

Výrazným pramenem myšlení teologa a pedagoga Jana Amose Komenského (28. 3. 1592 – 15. 11. 1670) byla tradice české reformace – husitská a bratrská. Komenský stojí na časovém konci české náboženské reformace 15.–17. století jako evropského a světového fenoménu. Během svého pobytu v luterském Švédsku byl nazýván "husitou". Byl spjat rodinným původem i povoláním

kazatele s Jednotou bratrskou. V roce 1656 píše: „Jsem členem oné církve, která už po tři staletí od Husových časů, přestávajíc (stojí) na službě svému Bohu v Duchu a v pravdě, nesnažila se pít s jinými o výsadu pravdy. Mlčky přihlížela k potyčkám druhých a toužila po tom, aby sám Bůh dal zvítězit světu nad temnotami a pravda posléze porazila bludy“ (Komenský o sobě, Praha 1987,

s. 188). Za českou větev této menšinové a pronásledované církve cítil odpovědnost jako senior – biskup, za kterého byl povolán roku 1648.

Podstatu křesťanství vidí Komenský ve shodě s bratrskou teologií, jejíž základy položil Lukáš Pražský. V jeho teologii jsou rozlišeny "věci podstatné, služebné a případné". "Podstatnými věcmi" ke spáse ze strany Boží Trojice jsou milost Boží, zásluha Kristova a dary Ducha svatého. Ze strany člověka jsou "podstatnými věcmi" víra, láska a naděje (1 Te 1,3; Ko 1,4; srov. 1 K 13,13). Tato bratrská trojina je nejen základní osnovou v Komenského katechismu z roku 1661, ale trojiční struktura je patrná v Didaktice i Všénápravě (Panorthosii).

K myšlenkovým východiskům u Komenského patří i vliv světové reformace, především kalvinismu. Od konce 16. století začal v Jednotě bratrské převládat vliv kalvinismu. Představitelem tohoto směru byl senior Jan Lánecký. Komenský studoval na zahraničních kalvinistických školách. Tam se setkává s teologem Johannem Heinricchem Alstedem. Kalvinismus doby Komenského studii byl již poněkud jiný než reformační učení 16. století, neboť se teologie musela vyrovnávat s novou situací

danou rozvojem přírodních věd. Harmonický vztah mezi vírou a vědou, teologií a filozofií byl zpřoblematizován. Alsted zastával názor, že teologie a filozofie si neprotiřečí. Podobně toto stanovisko sdílel též Komenský.

U Komenského se setkáváme s důsledným biblicismem, který dokládá jeho zakotvenost v reformačním proudu. Ztotožňuje se s výrokem luterského teologa A. Hyperia, že "teolog se rodí v Písmu". V Didaktice je vyslovena zásada: „Písmo svaté budiž všem křesťanským školám začátkem i koncem“ (VSJAK, I. sv., Praha 1958, cit. s. 208). Komenský žije ve světě Bible. Jeho díla jsou prostoupena biblickými výrazy, citacemi,

myšlenkami a obrazy. Některé jeho spisy jsou přímo zaktualizovanou parafrází biblických knih. Například jeho spis Haggaeus redivivus vychází ze starozákonní knihy proroka Agea. Zvláštní kapitolou je víra Komenského v dobrou prorocťví, která měla především politický ráz. Mikuláš Drabík – společník Komenského, který byl pro svou náhynost k alkoholu zbaven kazatelské služby v Jednotě, mívával vidění politického obsahu. Komenský si s ním dopisoval, dával mu peníze a důvěřoval mu. Komenský zapisoval prorocťví Kristýny Poniatowské. Měla halucinace, prorocťví, že se Fridrich Falcký vrátí na český trůn. Prorokovala Valdštejnovu smrt. Prof. A. Molnár

Dokončení na str. 3

Komenského OPERA DIDACTICA OMNIA z roku 1675, titulní list II. části.

BŮH BY NEBYL RÁD, ABY JEHO DĚTI BYLY NEŠŤASTNÉ

Premiér Jiří Paroubek (ČSSD) je přesvědčen o tom, že přijetí zákona o registrovaném partnerství osob stejného pohlaví bylo "vítězstvím svobody nad pokrytectvím a tmářstvím". Normu, která umožní homosexuálům uzavírat úředně stvrzené svazky, obhajoval v rámci televizní diskuse i pomocí své víry. „Jsem prvním českým nebo československým premiérem, který veřejně chodí na bohoslužby. Myslím, že Pán Bůh by určitě nebyl rád, aby některé jeho děti byly nešťastné,“ prohlásil premiér, který je členem husitské církve. Ke stejné církvi se hlásí i prezident Václav Klaus, který na rozdíl od Paroubka patří k zásadním odpůrcům registrovaného partnerství homosexuálních párů. Dva představitelé státu se vztahem k ČČSH – dva protichůdné postoje. V názorech na tento zákon není jednotná ani společnost, ani církev. Kontroverzní zákon byl nakonec přijat nejmenší možnou většinou 101 poslaneckých hlasů, nezbytných k přehlasování prezidentova veta. (red)

Život kontra živoření

Během roku jsou určité dny, ve kterých se nemusí pracovat ani chodit do školy. Smutné je, že většina lidí je má ráda právě pouze z toho důvodu. Málokdo si však uvědomuje jejich pravý význam.

Ve Spojených státech amerických je takovýmto svátkem i výročí úmrtí Martina Luthera Kinga, bojovníka za rovnoprávnost lidí. Svůj život zasvětil šíření Božího principu rovnoprávnosti. Za službu lidstvu zaplatil životem. Z vděčnosti za to, co během svého života dokázal a pro co žil, mu lidé věnovali jeden den v roce – 4. dubna.

I my křesťané máme spoustu důvodů k vděčnosti. Náš celý život by vlastně měl být památkou neustálé vděčnosti. Jak vyjadřujeme Bohu svoji vděčnost? Jestliže celý náš život, jako život křesťanů, má vyjadřovat stálou vděčnost, proč se dost často stává, že žijeme, jako bychom Boha ani nepotřebovali? Neměli bychom být právě my, křesťané, těmi, kteří jsou vzdor všem okolnostem života (dobrým i zlým) vyrovnání, klidní, radostní a šťastní?

Pán Ježíš řekl: „Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti.“ (J 10,10) Rozumíme, na co tímto výrokem poukázal? Neříká nám těmito slovy, abychom přestali živořit a začali konečně žít v dětské důvěře vůči našemu Nebeskému Otcovi, poznávající a zakoušející pravdivost Jeho Slova? Žádné biblické poučky nedokáží zkvalitnit lidský život, to může jenom jistota Boží lásky. Tak co, žiješ nebo živoříš?

-D.M.- czk

Z kazatelského plánu

5. NEDĚLE POSTNÍ

Až budu vyvýšen, všechny potáhnu k sobě, praví Pán

Pán Ježíš v Jeruzalémě upozorňuje své učedníky a vlastně i širší okruh posluchačů, v němž jsou přítomni také poutníci pohanského původu, že se přiblížila hodina, v níž musí dovršit podle Otcovy vůle dílo spásy obětí vlastního života. Ta nutnost je v Janově podání zdůvodněna argumentací, která ve skutečnosti mohla vzniknout až na základě misijních zkušeností prvokřesťanské církve.

Dokud Ježíš kázal za svých pozemských dnů, byl obecně viděn jako jeden z mnoha židovských rabínů. Jen málokdo mu bylo dáno postřehnout jeho jedinečnost. Mohli ho mít v úctě i někteří pohané - pokud ovšem žili přímo v Palestině a sympatizovali se židovstvím. Ale mohutné šíření evangelia do všech zemí bylo možné pouze na základě zvěstování, že Ježíš podstoupil smrt a z vůle Nejvyššího nad ní zvířel.

Teprve až bylo Ježíšovo Boží synovství slavně potvrzeno mimořádností jeho smrti a vzkříšení, mohl být ode všech přijímán vírou jako Spasitel a Pán. Ani dnes by neměla misijní síla církev, která by předkládala lidem Ježíše z Nazareta jen jako učitele nejdokonalejší mravnosti.

Vstup: Jr 31,31-34

Tužby:

1. Abychom dokázali odříci se svévole, vděčně přijímat dobrodiní Kristovy oběti a ve víře dosáhnout odpuštění vin i vysvobození z věčné smrti...
2. Aby naše svědectví o Pánu ukřižovaném a přece živém bylo vždy věrohodné a pomáhalo rozšiřovat zástupy jeho následovníků...

Epistola: Žd 5,4-10

Evangelium: J 12,20-33

K obětování : J 12,35-36a

Závěrečné čtení: Sk 13,44-49 (nebo příp. Iz 41,8-13 nebo Jr 16,19-21)

Modlitba:

Posiluj v nás, Pane Bože, upřímnou víru v Ježíše Krista jako svého Syna, našeho Pána a Spasitele. Nedopusť, aby z našich srdcí vyvětrala vděčnost za všechno, co ze tvé vůle poslušně vykonal pro naši spásu a pro celý svět. Naší víře pak dej vyústit ve svědectví slovem i životem, ať i naše nepatrná pomoc přispěje k růstu Kristovy církve na této zemi a k bohaté úrodě, kterou od své setby očekáváš.

Vhodné písně: 68, 163

K VÝROČÍ NAROZENÍ DR. KARLA FARSKÉHO

Pokračování z č. 13

Karel mi vykládal, že i jako farář by musil vyučovat a že katechetství proti duchovní správě má přece jen také své výhody. Nepřesvědčil mne ovšem nikdy, že 26 týdenních vyučovacích hodin a dvě exhorty v neděli je něco, co by odpovídalo jeho zdravotnímu stavu. Na druhé straně i mně bylo jasno, že svým pánem, jak by bylo žádoucí, ani Karel být nemůže. Bylo nutno žít – a tudíž i strádat, trpět.

Pokud se týkalo mých starostí o jeho plíce, tropil si z nich dokonce žert. Upozorňoval-li jsem ho, že někde je kouř, prach a podobně, aby se tam nezdržoval, odbýval mne se smíchem slovy: „To se všecko vydýchá! A jakpak krásně!“ Přitom vesele mávl rukou. A aby mne přesvědčil, že je zdrav, tu a tam k mé malé radosti si i zakouřil. Někdy i viržinku. Považoval v těch mladých letech za veliký požitok chodit s dýmku za deště po škodějovských polích a lukách ve vyso-

kých botách nebo kožených kamaších. Když jsem po dešti chválil čistý svěží vzduch, dodával Karel žertem: „A copak, když si k němu člověk zapálí fajfku!“

Zkrátka býval "nezmar" ve svém humoru. A nakonec nezbylo, než že se člověk musil potěšit tím, že kdo má humor, s tím – aspoň někdy! – není ještě tak příliš zle – a že si horácká nátura, dobrý kořen, i u něho pomůže. Po adjunktúře si najal byt ve svém novém působišti ve Vršovicích, na Hálkově třídě 552, ve druhém poschodí. Byt jsme mu vyhledali za jeho nepřítomnosti v Praze my a stál 470 Kč ročně. Byly to dvě místnosti v moderním domě do parku; byteček sice trochu těsný, ale útulný, hezký a zdravý s jižním sluncem. Úklid mu docházku obstarávala hodná paní Valtrová, vdova se dvěma dítkami, z nichž chlapec byl Karlovým žákem. Ač Karel byl sám, byt mu byl těsný proto, že po strýčkovi zdědil bytové

zařízení. Část ho musil odprodat. Jinak dědictví valné nebylo; náš strýček totiž pomáhal, kde byl požádán, a to i lidem hodně vzdáleným a hodně bezohledným, vždy na věcnou oplátku, a co přesto přece zbývalo při celkem skromném živobytí, věnoval již za života (a s naším vědomím) na zbožné účely.

I ve Vršovicích zúčastnil se Karel společenského života. Jeden čas i v kružích katolických. Občas chodili jsme do divadla, zejména na pěkná odpolední "lidová" nebo studentská představení ve Vínohradském divadle, někdy i v Národním divadle. Pravidelným návštěvníkem a naším sousedem na I. balkoně na odpoledních vlnohradských lidových představeních (za čtyři šestáčky) býval i říšský poslanec a velkostatkář hrabě Kaunic s chotí. I v divadle ho trápila úporná záducha.

JUDr. Josef Farský
(pokračování příště)

Nad Písmem

BEZ ZAUJATOSTI DRUHÝMI

J 12,20-26

Nechme se evangelním textem Janovým vést k přemýšlení o významu církevního společenství. Kolikrát v církvi zehráme na to, že je nás málo. Neděleli co neděleli jsme konfrontováni se skutečností prázdných lavic, počítáme se na prstech jedné ruky a dohadujeme se, jestli přijde ještě ten či onen. S obdivem a málo skrývaným úžasem slyšíme zprávy o tom, že v kterémsi sboru účast přesahuje čtyřicet či padesát lidí na bohoslužbě pravidelně neděleli co neděleli. A když je nás málo, máme o to větší tendenci obviňovat navzájem jeden druhého, kdo za to může. Tím hlavním viníkem bývá zpravidla farář nebo farářka.

Kněžím se vytýká přílišná autoritativnost či naopak poddajnost. Jeden neumí zpívat, druhý mluvit a třetí kázat tak, aby tomu rozuměl normální člověk. Současný farář bývá nudný, rozvláčně a přemoudřele hovoří, většina z jeho předchůdců ho svými kvalitami jednoznačně převyšovala. Když se k tomu ještě přidají pikantérie z osobního života faráře, které po církvi kolují v míře větší než malé, není divu, že valná část Božích služebníků je zralá na odpis. Ale kritika se nezastavuje jenom u těch, kteří stojí v čele. Často je kamenem úrazu bratr či sestra, kteří chodí do sboru, ale protože tam chodí on nebo ona, tak já přeci nemohu! Ruku bych si s ním nepodal, natož sedět vedle něho! Zaujatost druhými s tím zvláštním odhlédnutím od sebe samotných, od skutečně smysluplné otázky: „jak na tom jsem já sám před Bohem?“ vede k tomu, že se nás tísní pět šest při bohoslužbě a ještě se stavíme do role nechápavců a věčných tazatelů: kdo za to může? Mladým už to nic neříká, slyšíme kolem sebe. Myslíme tím církev, náboženství, otázky víry. Divili bychom se, kolik je v mladých lidech touhy po poznání něčeho, co překračuje rámec běžného konzumu. Prostor pro otázku je stále přítomný. Ale nedej Bože, když někdo takový přijde mezi nás! Zkusme si to představit z jeho úhlu pohledu. Mladý člověk najde jednoho dne v sobě dostatek

odvahy a rozhodne se přijít do kostela, aby se podíval, co se tam děje a o co tam jde. Odmalička vyrůstal v nevěřící rodině, kde se o církvi mluvilo pouze v negativní rovině. Neví o rozdílech mezi katolíky, evangelíky a husity. Neví, co je to bohoslužba a jaký má smysl. Jestliže žije na malém městě či dokonce vesnici, jeho pozice je mnohem těžší, neboť ho každý zná a on zná je. Pokud ho nic z toho neodradí a přesto přijde, co ho čeká? Mnohde tázavé pohledy hrstky lidí tísní se v posledních řadách: Co ten tady dělá? Proč přišel? Ty nechápal pohledy mohou být ale také docela dobře maskovány za přehnanou familiárností typu: To máme radost, že jsi přišel mezi nás, vezmi si zpěvník a nalistuj si Aby nás Pán Bůh miloval. Potom začíná bohoslužba. Nově přichozí má většinou v povědomí představa honosných mší, při kterých burácející varhany nebo zní gregoriánský chorál. Namísto toho se v mnoha případech ozývají zvuky rozvrzaného harmonia, které přehlušuje nesrozumitelné broukání šesti účastníků bohoslužby, kteří ve svém zpěvu všichni vzájemně hrají na honěnou s farářem, jenž také bývá někde úplně jinde. Nebohý človíček začne chvatně listovat ve zpěvníku a hledat místo, kterého by se mohl zachytit, ale pravděpodobnost, že se mu to podaří, je téměř nulová. Noty nezná, poslouchá jinou hudbu a také jeho mládí se jaksi nehodí mezi ty řady důstojných starců a stařen, kteří se znali s jeho dědečkem ještě než si namluvil babičku. Neví, kdy se při bohoslužbě vstává, sedí, kdy a jak se křížuje, a proč se potom chodí k faráři pro bílou oplátku namočenou do vína. Možná za tím tuší nějaké tajemství, přestože není příliš zjevné ve tvářích těch, kteří – většinou všichni do jednoho, přistupují k přijímání. Když svůj záměrně pesimistický obraz shrnu, je velikým Božím zázrakem, možná větším, nežli Kristova chůze po vodě, když takový člověk, od této chvíle už napořád nezanevře na to, o čem je přesvědčen, že je cír-

kev. Právem můžete namítnout, že nehledal správně, zůstal na povrchu a nešel do hloubky věcí, já na to odvětim, že jsme mu nedali pomocnou ruku. Možná čekal živou víru a viděl prázdné obřadnictví. Kdyby alespoň v tom obřadnictví byla trocha života! Víra může stejně jako alkohol vyčpět. Zezačátku je opojná, motá se po ní hlava a chceme ji konzumovat ve stále větším a větším množství, ale jak ubíhají dny, měsíce, roky a desetiletí, při nesprávném uskladnění ztrácí svoji jiskru, zkál se, sedne ke dnu a zkvasí. Nedivme se, že když někomu nabídne patok namísto dobrého vína, rozbolí ho z něj hlava.

Za Filipem, jedním z Kristových učedníků, přišli Řekové s žádostí, jestli by nemohli vidět Ježíše. Filip se sebral, řekl to Ondřejovi a společně přišli za Ježíšem. Rozumíme tomu textu v jeho symbolické rovině. Řekové byli podle nás nevěřící nebo málo věřící, a tak šli za někým, u koho předpokládali, že se zná s Ježíšem. Našli jednoho, a ti byli hned dva. Filip a Ondřej to oznámili Ježíšovi, který jim vzápětí ukázal cestu k těm, kteří stojí mimo. Jsme na podobných pozicích jako kdysi Filip a Ondřej. O nás se ví, tuší či předpokládá, že se známe s Ježíšem, dovedeme k němu přivést ty, kteří se nás budou na něho ptát – třeba svojí nečekanou přítomností v církvi, anebo se jim namísto toho postavíme do cesty jako bludný balvan?

David Frýdl

**Dej nám všem,
Hospodine,
odvahu víry.
Ukazuj nám na ty,
kdo tvé pravdě
zůstali věrni,
abychom se stali
jejich následovníky
a těmi, kdo svým
osobním příkladem
rozdávají naději
křesťanství všem,
bez rozdílu
a bez předsudků.
Veď nás svými cestami.
Amen**

POTŘEBUJEME PŮST?

Půst neprospěje, nepojí-li se s plněním Hospodina zákona

„Volej z plna hrdla, bez zábran!“ Izaiáš 58,1-12

Církev prožívá postní období. Je tedy na nás zamýšlet se, co půst v dnešní době znamená, jaký má význam a co nám dává.

Patně v roce 2006 bude jiný způsob půstu a jinak prožívané postní období než například ve středověku. Pro mnohé z nás a naše nevěřící spoluobčany je půst jakýmsi prostředkem k pročištění našeho těla, k hubnutí. Zdravý životní styl. Materie našeho života. To, co dnes je populární: kult těla, zdraví, mládí a krásy... A pro nás starší alespoň udržení tělesné zdatnosti. Posilovny, sport, energie, dobrá kondice, fungující paměť, skvělý výkonný stroj našeho organismu. Pro toho, kdo se snaží přemýšlet, snad jej napadne jakási sebereflexe, zamyšlení, jak žije, jaký smysl má jeho existence.

Náš křesťanský půst? Jako bychom si s Izaiášem říkali: „Proč se postíme, a nevíš máš si toho? (Hospodine) Pokořujeme se, a nebereš to na vědomí. (Izaiáš 58,3)

No, protože půst není obchod s Bohem. Já se něčeho, Bože, zřeknu a ty mi za to něco dáš...

Nábožný pocit, uzdravení, řešení problémů, odpověď na otázky, postavení v církvi, dojem...

Tak jako farizeové, sypaje si hlavu popelem a především, ano, být na očích. Ó, já jsem zbožný!

Ale co máš v srdci, člověče milý, přetváříš se, stavíš si sám piedestal zbožnosti... Pán Ježíš říká: „Když se postíš... neukazuj lidem, že se postíš, ale svému Otci, který zůstává skryt, a tvůj Otec (Bůh), který vidí, co je skryto, ti odplatí!“ (Mt 6,17)

PRAMENY KOMENSKÉHO MYŠLENÍ

Dokončení ze str. 1 upozorňoval, že je sice třeba vidět souvislost mezi Komenského lehkověrností soudobým věštbám a mezi jeho vírou v kristovské události eschatologické povahy, ale musíme se varovat jakékoliv zjednodušující záměny.

Ve spise Hlubina bezpečnosti (Centrum securitatis) jako i v jiných útešných spisech je přítomen silný motiv odevzdání se Bohu. Hlubina bezpečnosti - pravá životní jistota je pouze v Bohu. Při četbě tohoto Komenského díla i dalších útešných spisů nám připadá, že jeho pohled na svět je až příliš pesimistický. Doba Komenského byla plná válek, násilí a morových nákaz, jeho osobní život byl dramatický a bolestný. Ve světě panuje nejistota a zmatek. Pravou jistotu může zakoušet věřící člověk jen v Bohu. Tuto jistotu doporučuje Komenský druhým. Obdobný motiv opuštění vravy světa a návratu k Bohu se objevuje v neznámějším spise J. A. Komenského Labyrint světa a ráj srdce, který byl dopsán v roce 1623 v Brandýse nad Orlicí a v konečné úpravě vydán v roce 1663 v Amsterdamu. Předlohou je mu biblická kniha Kazatel a veršem z ní je také spis nadepsán: „Viděl jsem všechny skutky, kteréž se dějí pod sluncem a aj, všechno jest marnost a trápení ducha“ (Kaz 1,14). V závěru je

Jaký by měl být náš půst?

1. Oddělenost, odstup od společnosti (ba i církve), od sebe sama, svých zájmů a především přiblížení se k Bohu. Hledání Hospodina.

Půst bez vedení Duchem svatým může být pouze naší snahou. Ježíš byl veden Duchem na poušť a ďábel ho pokoušel. V půstu nám náhle vystoupí duchovní svět, duchovní souvislosti. Z jedné strany Duch, z druhé Zlý se svými pokušeními... Počítejme s tím. Poušť od lidí, malicherných myšlenek, často i poušť vnitřní, duchovní... Žádný pokrm, možná i ten duchovní, jakoby nebyl. Samota. Jen Ty, Hospodin, Duch a ďábel. (V poušti se zkouší naše vydanost Bohu, naše víra i naše důvěra.)

2. Boží zmocnění ke službě. Pán Ježíš odešel po svém křtu, jak je psáno, plný Ducha (L 4,1) a vrátil se po těch 40ti dnech - v MOCI DUCHA (L 4,14).

3. Boží moc neboli síla. Ježíšovi učedníci nemohli uzdravit nemocného posedlého chlapce. Kristus jim řekl: „skrze modlitbu a půst“ nebude vám nic nemožné (kral. Mt 17,21).

4. Pravý půst s sebou nese podle onoho Izaiáše: rozevření okovů svévole, dát ujařmeným volnost, každé jho (spoutanost jiných i vlastní, závislost jiných i opět vlastní) ROZBÍT!

Komenský inspirován vyznáním církevního otce Augustina: „Srdce naše nepokojné jest, dokudž se koli neustanoví v tobě, Bože“ (Labyrint světa, vyd. 1970, s. 197). Spis nese znaky pietistické zbožnosti.

I přes rysy mysticismu a pietismu se Komenský vyznačuje aktivitou a odpovědností za svět. Prokazuje se vytrvalou aktivitou v oblasti církevní, pedagogické, politické a všenápravné. Vrcholným teologicko-filozofickým dílem je Obecná porada o nápravě věcí lidských (vyd. v roce 1992 ve třech dílech). Komenský cítil vyšší poslání a odpovědnost za to, aby toto dílo dotvořil a odevzdal světu. I v tomto pozoruhodném všenápravném díle myslí Komenský jako křesťan a teolog. Předpokladem všenápravy neboli křesťanské humanizace světa je spolupráce odborníků různých oborů. Komenský rozeznává trojí světlo: světlo smyslů, světlo rozumu a světlo Božího zjevení. Za tímto světlem mají jít společně filozofové, politici a teologové. Svě věřící nitro odkrývá Komenský ve spise Unum necesarium (Jedno potřebné), který vydává dva roky před svou smrtí. Od aktivity ve světě se vrací ke Kristu. Říká, že je v lidském životě jedno potřebné a nejdůležitější - setrávat odevzdaně u nohou Kristových a naslouchat jeho slovu (L 10,41-42).

Tomáš Butta

Lámat chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, obléknout nahého, odstranit ze svého středu jho (manipulaci, zákonictví, sudičství), hrozící prst a ničemná slova (jazyk je malý úd, ale je oheň... je to zlo, které si nedá pokoj /Jakub 3,6-12/). Ano, pokud Pán Bůh nezkrátí naše ústa, naše slova ničí cizí životy i náš život, jsou rozbuškou nenávisti, závislosti, pomluv...

Všimněte si, co vytváří pravý půst skrze Ducha svatého s námi: proměnu našeho nitra i pomoc našemu bližnímu, uzdravuje nás, rodiny, církve, společnost... Duch, duše i tělo, duchovní i materiální pomoc. Skrze půst Bůh jedná s námi i s naším okolím.

Z roviny úvah do roviny praxe. Pro někoho jsou tyto jakési body nedostupným cílem. Nemáme na to. I já. Přiznám se, ač jsem mnoho zkoušel i prožil. Pro toho, kdo si myslí, že nějaký půst, natož s Boží mocí, nedokáže, ať si řekne, ať řekne Hospodinu, Pane, tady jsem, Duchu svatý přijď, nakonec Ty jsi se mnou, pomoz mi. Pomoz mi vzdát se třeba pár večerů televize, mého koníčku, přiměj mě jít v neděli na bohoslužbu, ukaž mi jak a za co se mám modlit, zbav mne té mé závislosti, co mně tak chutná, zároveň mne tak ničí... Ty jsi Bůh, co jsem já? Děkuji ti, Kriste Ježíši, že jsi za mne zemřel na kříži a vstal z mrtvých, prosím tě pomoz mi, chci být křesťan a nejsem, jen to předstírám... Budme upřímní... Na všech našich duchovních rovinách. Půst je pro tebe, sestro a bratře, pro mne, pro faráře, kazatele, biskupy, pastory, ty nejduchovnější i ty zdánlivě nejhrší... ULOŽTE půst, volá PÍSMO (Joel 2,15).

Církví: Navratte se ke mně CELÝM SRDCEM v postu, pláči a nářku, roztrhněte svá srdce, ne oděv, nahradím vám, co po léta požírali kobylky a brouci, různá havěť a housenky, mé veliké vojsko, které jsem na vás posílal.

Budete jíst dosyta a budete chválit jméno Hospodina, svého Boha.

Poznáte, že JSEM uprostřed Izraele. Já jsem Hospodin, váš Bůh, a jiného Boha NENÍ.

Mgr. Petr Mečkovský

NAŠE RECENZE

FILMOVÁ POHÁDKA PRO CELOU RODINU

Nestává se často, aby byl filmový prepis stejně úchvatný, jako jeho literární předloha. U filmu "Letopisy Narnie - Lev, čarodějnice a skříň", natočeného podle předlohy anglického spisovatele Clivea Staplese Lewise se to podařilo. Tento křesťanský autor napsal v polovině minulého století fantastický příběh o Narnii, zemi, kde žijí mluvící zvířata, fauni, skřítky, kyklopy, kentauri a mnoho dalších podivných tvorů. Zemi, kde je pořád jenom zima, ale žádné Vánoce, vládne Bílá čarodějnice, chladná, zlá a krutá, toužící po absolutní moci.

A právě do této země vstoupí skrze starou skříň čtveřice londýnských dětí, skrývajících se tou dobou na venkově před bombardováním. Nejdříve nejmladší Lucinka, napo-

Příchod Hospodinův
Endre Ady (1877 - 1919)

**Když opuštěný
vlekl jsem duši svou a klesal znaven,
tichounce a náhle vzal mě
Pán Bůh kolem ramen.**

**Ne s fanfárami,
mlčky mě sevřel v náruč Všemohoucí.
Nepřišel v krásném, žhavém dni,
nýbrž v bouřné noci.**

**I osleply mi
marnivé oči. Mladost zemřela mi.
Však věčně zřím ten obličej
zářící a známý.**

Převzato ze sbírky „Na voze Eliášově - Výbor z maďarské poezie“,
která je k zakoupení v prodejně Blahoslav za 70 Kč.

PALÁC KRÁLŮ V DAVIDOVĚ MĚSTĚ

Vykopávky prováděné vloni v jeruzalémském Davidově městě vzbudily celosvětovou pozornost. Každých pár dnů drželi archeologové v rukou nové nálezy, nad nimiž žasli. Protože našli tolik významných archeologických dokladů, je vedoucí vykopávek, archeoložka dr. Eilat Mazarová přesvědčená, že se konečně podařilo objevit palác judských králů.

Archeologové vyčlenili pro vykopávky značně velký areál. Narazili tam na zbytky obrovského komplexu budov, který zasahuje do okolí vymezeného areálu, takže jeho rozměry se dají pouze vytušit. Komplex zničený až na základy připouští zajímavé závěry.

Protože zdi jsou z kamenů navršených na sebe a v prostoru mezi nimi objevili archeologové spoustu keramických střepů smíšených s hlínou, je možné poměrně přesné datování. Střepy pocházejí z 11. až 12. století př.Kr., tedy z doby, kdy zde ještě žili Jebuzité. V hořejší vrstvě našli archeologové zbytky, které lze datovat do období prvního Chrámu (950 - 586 př.Kr.). Z těchto dat usuzuje archeoložka dr. Mazarová, že komplex byl vybudovaný mezi 10. a 9. stoletím př.Kr. Má za to, že se musí jednat o palác judských králů. Panuje domněnka, že by se mohlo jednat i o nějakou pevnost nebo chrám, s tím však dr. Mazarová nesouhlasí. Nenašly se tam žádné doklady o náboženské činnosti a nebyly objeveny ani náznaky pevnosti.

V Bibli (2S 5,6 a násled.) čteme, že David v Jeruzalémě dobyl pevnost a pak si mimo jebužské město vybudoval palác. K tomu řekla dr. Mazarová: „U těch zbytků zdí, které jsme vykopali, se jedná o poměrně pokročilý stavební styl. Myslíme si proto, že souvisí s novým vládcem ve městě, který opanované sídliště přebudoval jako sídelní město své říše.“

Ať už se jedná o palác nebo o pevnost, jedno je jisté: Byl to veřejný komplex budov. Dosud se v Jeruzalémě nenašla žádná tak rozlehlá starověká stavba. Většina expertů označuje nálezy za senzační, i když není dosud zcela jasné, jakému účelu budova sloužila.

(zl)

tých scénách nepřehrávají a čarodějnice (Tilda Swinton) je úžasně zlá. Triky jsou natolik vydařené, takže kolikrát ani nevíte, kdy hraje pravá zvířata a kdy ta vytvořená počítačem. Filmu nechybí nadhled a humor, například v postavě bobra, který si tak rád dobírá svoji manželku. Dobro a zlo je zřetelně odděleno, laskavé pasáže se střídají s děsivými a oddechové s vypjatými. Film má dobře vystavěný děj a dokáže si udržet tempo a divákovu pozornost až do samého konce. Ano jde o pohádku, jsou v ní však skryty hluboké významy, i v tom je film věrným obrazem knihy C. S. Lewise. Řekněte svým dětem, ať vás tentokrát vezmou do kina s sebou, film "Letopisy Narnie - lev, čarodějnice a skříň" stojí za zhlédnutí.

Pavel Pánek

ZPRÁVY

Nová adresa

Náboženská obec Praha 8-Karlín má novou e-mailovou adresu: nocsh.karlin@seznam.cz. Telef. č. na duchovní správu je 724141284.

(jv)

Pozvánka do Vlašimi

Zveme vás v Květnou neděli 9. dubna od 9 h na slavnostní bohoslužbu u příležitosti letošních oslav 80. výročí otevření Husova sboru. Přítomen bude pražský biskup Mgr. Karel Bican, svoji účast přislíbil předseda vlády České republiky Ing. Jiří Paroubek. Akce bude spojena s výstavou dobových dokumentů a možností prohlídky nově zpřístupněné rozhledny ve věži kostela.

Na Zelený čtvrtek 13. 4. od 17 h se konají Večery s vírou, 6. část z cyklu meditačních setkání, kde zaznějí gregoriánské chorály a připomeneme si význam Velikonoc. Na Velký pátek 14. 4. se sejdemé při večerní pobožnosti od 17 h, na Hod Boží velikonoční v neděli 16. 4. v 9 h.

(zk)

Nenávist až za hrob

Velmi pomaly sa snažíme rozvíjať prácu našej cirkvi v Liptovskej Osade. V Osade, kde v priebehu 8 rokov v 30-tych rokoch 20. stor. vznikla náboženská obec, ktorá mala tisíc duší. V dejinách tejto obce sa objavuje množstvo krívd zo strany štátnej správy, ktorá mladšej cirkvi nepriala. Ostré výpady voči prvému farárovi Jánovi Matášovskému boli vedené dokonca rímsko-katolíckym biskupom Jánom Vojtášakom. Ale nielen on, desiatky radových veriacich našej cirkvi boli prenasledované dokonca súdnymi procesmi. Nepripomínal by som túto skutočnosť, keby sa mi nedostala do rúk knižička dvoch autorov Mgr. Jozefa Hagovského a doc. RNDr. Emila Šípku, CSc., vydaná v r. 2000 a nazvaná "Farnosť Sv. Jána Krstiteľa v Liptovskej Osade". V tejto útlej publikácii je uvedených niekoľko nepravd týkajúcich sa Cirkvi československej husitskej. Jednou z nich je skutočnosť, že sa v publikácii tvrdí, že v r. 1930 československý štát postavil Cirkvi československej husitskej pseudogotický kostol a faru. Skutočnosť je taká, že oboje – kostol aj faru postavila naša cirkev z milodarov. Ďalej je uvedené, že v našej cirkvi ostala len malá časť občanov. Nie je to pravda. V r. 1939 mala náboženská obec v Liptovskej Osade 1000 duší.

Ďalším nedostatkom predmetnej publikácie je, že vôbec tam nie je uvedené, že naša cirkev bola v r. 1939 zakázaná a majetok náboženskej obce skonfiškovaný Hlinkovou gardou. Existuje protokol o zabavení tohto majetku. Zmieňujem sa o tom preto, že ak chceme poukazovať na krivdy, ktoré sa diali, musíme ich nazývať pravým menom.

Pánovi doc. RNDr. Emilovi Šípkovi, CSc. som nepravdy uvedené v publikácii vytkol.

Jan Hradil

Nový kalendář Blahoslav

Kalendář Blahoslav 2006 zaznamenal slušný úspěch, když byl jeho náklad ještě do vánočních svátků prakticky prodán. Poslední kusy si čtenáři zakoupili začátkem letošního roku. V regálech nezbyly žádné přebytky, které by se nepříznivě promítly do hospodaření církve. Jde o dobrou zprávu nejen z hlediska ekonomického. Všichni, kdo se na přípravě kalendáře podíleli, přispěvatelé, redaktor, ilustrátor, korektorka, sazeč se mohou těšit z toho, že se jejich vklad setkal s tak vřelou odezvou.

Jaro sice teprve začalo (tedy alespoň podle kalendáře), ale už teď se připravuje kalendář Blahoslav na rok 2007, který vyjde v první polovině října tohoto roku. Sestavením a uspořádáním literární části byl opět pověřen bratr farář Ervín Kukuczka, který se připrav ochotně ujal.

Prosíme autory, kteří se chtějí podílet na kalendáři Blahoslav 2007, aby zaslali své příspěvky do konce května tohoto roku na e-mail: kukuczka@ustinadorlici.cz nebo dopisem na adresu: Ervín Kukuczka, Sychrova 104, 562 01 Ústí nad Orlicí.

(red)

Oprava

V minulém čísle Českého zápasu byl uveřejněn náš text, ve kterém zveme současné i bývalé členy Akademického klubu Tábor na setkání u příležitosti 60. výročí založení tohoto společenství. Jako místo setkání jsme omylem označili Květnou ulici v Brně. Správná adresa je: Brno, Lipová 26. Omlouváme se za nepřesný údaj.

Za členy AK Tábor
Irena Čapková

Zpěvy z Taizé v Kladně

Pěvecký sbor při náboženské obci Husův sbor Kladno vás srdečně zveme na zahájení pašijového týdne se zpěvy z Taizé „...jak je vysoko nebe nad zemí...“ Koncert se koná na Květnou neděli 9. dubna 2006 v 18 hodin v Husově sboru CČSH Kladno, Plk. Stříbrného 686 (vedle Komerční banky). Vstupné dobrovolné. (pa)

Teologická konference

Předposlední týden v červnu, od 19. do 23. 6. 2006 se bude konat teologická konference CČSH, které se mimo jiné zúčastní také kandidáti na úřad patriarchy. Místo konání upřesníme hned, jak bude definitivně potvrzeno.

(pa)

KALENDARIUM – DUBEN

3. 4. 1546 - Zemřel Mikuláš Konáč z Hodiškova (*asi 1480) - tiskař, nakladatel, překladatel a spisovatel, z jehož tiskárny, která stávala na Malém náměstí, vyšlo na 40 českých knih. Zastoupeny jsou zde vlastní překlady antické literatury, středověkých i renesančních autorů. Mikuláš Konáč vydal např. roku 1510 Kroniku českou Eneáše Silvia Piccolominiho, která byla vyzdobena 39 dřevorezů podobizen českých panovníků, dále spisy týkající se náboženství a víry (Rozmlouvání o víře, Dialogus). Proti nerozumnosti, pýše a lakomství mluví Zrcadlo múdrosti, zdobené opět dřevorezů. Se jménem Mikuláše Konáče jsou spojeny i počátky novinových tisků. Na rubu titulního listu díla O nešťastné bitvě a porážce z roku 1526 (v bitvě u Moháče, kde zahynul Ludvík Jagellonský) byly otištěny jedny z prvních do dřeva řezaných not.

5. 4. 1621 - Na jednání soudního tribunálu byly vyneseny první rozsudky; další ortely následovaly 26. dubna. Císaři bylo nakonec předloženo ke schválení 43 návrhů na trest smrti, potvrzeno bylo 27 rozsudků. Veřejným žalobcem byl Přibík Jenšek z Újezda.

5. 4. 1876 - Narodil se v Pardubicích František Lexa (+ 13. 2. 1960 v Praze) - egyptolog, který byl a zůstal samouk, zanechal však po sobě úctyhodné dílo vědecké i popularizační a stal se zakladatelem naší egyptologie. Mezinárodní ohlas vzbudilo Staroegyptské čarodějnictví (1923), které dodnes neztratilo svou hodnotu.

5. 4. 1991 - Zemřel v Praze Jiří Mucha (*12. 3. 1915 v Praze) - prozaik, scénarista, překladatel a publicista.

6. 4. 1786 - Císař Josef II. vyhověl nezaměstnaným pražským českým hercům (byli propuštěni z Nosticova divadla) v žádosti o založení samostatné česko-německé herecké společnosti. Ta si zřídila uprostřed Koňského trhu (dnešního Václavského náměstí) Vlastenecké divadlo (pověstnou dřevěnou Boudu), kde se hrála od 8. července 1786 do června 1789 pravidelná česká divadelní představení (koncem září 1789 byla Bouda zbořena). Kolem Boudy se seskupila první generace českých dramatiků (V. Thám, P. Šedivý, A. J. Zíma) a herců.

6. 4. 1876 - Narodil se v Praze Rudolf Deyl starší (+ 16. 4. 1972 v Praze) - herec, režisér a pedagog.

8. 4. 1861 - Vydán byl protestantský patent, kterým se protestantům dostalo po stránce právní plné náboženské rovnoprávnosti.

8. 4. 1921 - Narodil se v Nové Říši Jan Novák (+ 17. 11. 1984 v Neu-Ulm v Německu) - hudební skladatel, klavírista, pedagog a autor latinských básní a textů.

9. 4. 1241 - Na tzv. Dobrém poli u Lehnice (ve Slezsku) došlo k velké bitvě mezi Mongoly (Tatary, odvozeno od výrazu "tartarus" - peklo, jméno jim dali Rusové) a vojskem slezských knížat v čele s Jindřichem II. (Pobožným, švagrem krále Václava, jehož vojsko nedorazilo včas na pomoc). Slezské vojsko bylo poraženo, kníže Jindřich II. spolu s Boleslavem Děpoitem (synem Děpolda III., posledním knížetem této vedlejší přemyslovské větve) padli. Tatarské hordy se obrátily na nechráněnou Moravu a spojily se se svými hlavními silami v Uhrách. Při tom zničily několik klášterů (Hradisko u Olomouce, Rajhrad, Zábrdovice, Doubravnick) a poplenily (za zhruba čtrnáctidenního řádění) mnoho vesnic a osad. Ubránila se jen dobře opevněná města (například Olomouc, Brno, Uničov).

9. 4. 1891 - Narodil se v Liberci Vlasta Burian (+ 31. 1. 1962 v Praze) - herec, zpěvák, divadelní ředitel, sportovec a podnikatel, plným jménem Vlastimil Josef Burian.

9.-11. 4. 1946 - Zástupci vlády a Slovenské národní rady dojednali doplnění politické dohody mezi oběma orgány (z 2. června 1945) a odstranili právní nesrovnalosti některých opatření. Doplnkový protokol (dostal označení tzv. druhá pražská dohoda) posílil kompetence vlády a prezidenta republiky v personálních otázkách na Slovensku, stanovil postup při udělování vyznamenání a milosti a řešil některé problémy hospodářské organizace na Slovensku.

9. 4. 1986 - Zemřel ve Vídni Karel Schwarzenberg (* 5. 7. 1911 v Čimelicích) - český šlechtic a historik, který napsal a za války vydal mj. Heraldiku čili přehled její teorie se zřetelem k Čechům na vývojovém základě, což bylo jednoznačně chápáno jako vlastenecký čin, který měl povzbudit sužovaný národ a jeho sebevědomí.

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ODPOVĚĚ ŘECKÝM POUTNÍKŮM

K vyřešení této soutěže potřebujete ekumenický překlad Bible, Janovo evangelium 12,20-26. Písmena do tajeňky najdete v textu podle následujících klíče: první číslo udává verš, druhé udává slovo v tomto verši (počítají se i předložky a spojky) a třetí určuje písmeno z daného slova.

25, 9, 1	23, 6, 3	26, 2, 2	24, 6, 6	20, 6, 5
25, 4, 4	21, 4, 7	26, 2, 3	20, 1, 3	22, 3, 1

(Řešení z minulého čísla: Kristova obět)

Jana Krajčířiková

Výherci celorepublikové dětské výtvarné soutěže „Žijeme všichni na jedné zemi“

Vláček - vítězný obrázek v první kategorii skupin dětí do 7. let.

1. kategorie – jednotlivci do 7 let:

1. Barbora Vaníčková, 5 let,
2. Nikola Zahradníková, 6 let, obě MŠ Čtyřlístek Říčany
3. místo: Klára Netrvalová, 6 let, ZUŠ Přeštice

2. kategorie – jednotlivci do 14 let:

1. Veronika Pechová, 10 let, ZUŠ Ledeč nad Sázavou
2. Dominik Mašek, 8 let, ZUŠ Přeštice
3. Iva Kružíková, 12 let, ZŠ Brtnice

3. kategorie – jednotlivci do 18 let:

1. Šárka Nedbalová, 15 let, SPŠ Textilní Jihlava
2. Karina Hladová, 17 let,
3. Dominik Drábek, 16 let, oba 1. ZUŠ A. Dvořáka, Příbram
3. Marie Červinková, 15 let, SPŠ Textilní Jihlava

1. kategorie – skupiny do 7 let:

1. Tereza Vlachová, Nikola Zahradníková, Barbora Vaníčková MŠ Čtyřlístek Říčany
2. 11 dětí z MŠ Čtyřlístek Mnich
3. 4 děti z ZŠ Kamenice n. Lipou

2. kategorie – skupiny do 14 let:

1. Petra Tůmová, Tereza Skálová, Šárka Mikolášková, Bohunka Kopkárová, Pavel Sovokáč, Pavel Zelinka, pomocná třída speciální školy v Jilemnici

2. Jitka Karešková, Alena Zvěřinová, Alžběta Čapková, Markéta Matoušková, DDM Bájo
3. Jan Klička, Veronika Pechová, Jana Panská, Kristýna Slavíčková, Petr Strámský, Gabriela Krofiánová, Magdaléna Poláková, Dorota Hrubešová, ZUŠ Ledeč nad Sázavou

3. kategorie – skupiny do 18 let:

1. místo: neuděleno
2. místo: neuděleno
3. místo: Děti z 11. ročníku SŠ Waldorfská Příbram

Práce výše uvedených výherců vyhodnotila pětičlenná komise z 267 výtvarných prací, zaslaných do uzávěrky soutěže.

(ht)